

FORSKRIFT OM FREDNING AV SOGNDALSTRAND KULTURMILJØ, SOKNDAL KOMMUNE, ROGALAND FYLKE.

Fastsatt ved kongelig resolusjon av 24.06. 2005 med hjemmel i lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 20, jf. § 16, § 17, § 18 og § 21. Fremmet av Miljøverndepartementet.

DEL 1. OMFANG OG FORMÅL

§ 1 Avgrensing

Det fredete området omfatter helt eller delvis eiendommer og bruksrettigheter innenfor følgende gnr. i Sokndal kommune:

Gnr. 46 Haneberg, gnr. 47 Årstad, gnr. 53 Åros, gnr. 54 Neset, gnr. 57 Frøyland og gnr. 78 Tothammer, med et område i sjø.

Kulturmiljøet dekker et areal på om lag 1.16 km² fordelt med ca. 344 da sjøareal og 820 da landareal.

Grensene for fredningsområdet går fram av vedlagt kart datert Miljøverndepartementet juni 2005.

De nøyaktige grensene på land skal merkes i marka etter nærmere retningslinjer fra forvaltningsmyndigheten, og knekkpunktene bør koordinatfestes.

Fredningsforskriften og kartet oppbevares i Sokndal kommune, Rogaland fylkeskommune, hos Riksantikvaren og i Miljøverndepartementet.

§ 2 Formål

Formålet med fredningen er å bevare et kyst-tettsted av nasjonal verdi, utviklet i den førindustrielle perioden bl.a. på basis av sjøbruk og jordbruk. Strukturene i bebyggelse og jordbrukslandskap er i liten grad endret siden siste halvdel av 1800-tallet. Både overordnede trekk i miljøet, enkeltelementer og sammenhengen mellom disse skal bevares.

§ 3 Sonedeling av kulturmiljøet

Innenfor området er det variasjoner med hensyn til verneverdier og hva som kan aksepteres av endringer og nye tiltak. I forslaget til fredning er området derfor delt inn i soner A-D. Ved forvaltning innenfor sonen som på vedlagt kart datert juni 2005 er markert som sone A, skal særlig strenge hensyn til kulturminneverdiene legges til grunn. Forvaltningsplan skal gi utfyllende retningslinjer for forvaltning av fredningsbestemmelsene innenfor hver sone.

§ 4 Forvaltningsplan og skjøtsel

Det skal utarbeides forvaltningsplan som beskriver hvordan fredningen bør følges opp i praksis innenfor sonene A-D i kulturmiljøet. Det kan også utarbeides skjøtelsesplaner der dette er nødvendig.

Dersom det er nødvendig av hensyn til formålet med fredningen, kan forvaltningsmyndigheten gjennomføre skjøtseltiltak, jf. kulturminneloven § 21.

§ 5 Fredningsstatus for automatisk fredete kulturminner

Fredningen innebærer ingen endring i fredningsstatus for automatisk fredete kulturminner eller skips-

funn i området, jf. kulturminneloven kap. II og IV.

DEL 2. FREDNINGSBESTEMMELSER

§ 6 Kulturmiljøet

I det fredete området må det ikke uten særskilt tillatelse jf. forskriften § 8 iverksettes tiltak, virksomhet eller ferdsel som er egnet til å skade eller skjemme kulturmiljøet og kulturminnene eller på annen måte er i strid med formålet med fredningen eller prinsipper nedfelt i forvaltningsplanen. Dette gjelder bl.a.:

1. Å oppføre, rive, eller endre bygninger, murer, gjerder, større tekniske installasjoner, eller anlegg for reiseliv og rekreasjon, m.v.,. Med endring forstås også nytt materialvalg på bygninger som f.eks. skifte av malingtype, panel, takstein.
2. Å foreta bakkeplanering, uttak og oppfylling av masse, drenering eller annen form for tørrelegging, utvidelse av parkeringsplass eller veg for biltrafikk, endring av gatebelegg eller terrasser i landskapet, skogplanting eller nydyrking.
3. Å foreta inngrep eller bruksendring som kan endre offentlig eller privat byrom som gateløp, plasser, hager, gårdsrom og jordbrukslandskap, med hensyn til utforming, avgrensing eller karakter. Med inngrep og endring forstås også planting eller fjerning av busker og trær.
4. Tilplanting av åker, eng, beitemark, utmark, vegfar og stier.
5. Oppsetting av større skilt- og reklameinnretninger.
6. Motorisert ferdsel på land utenom opparbeidede veger og parkeringsplasser.

Listen er ikke uttømmende.

§ 7 Bestemmelsene i § 6 er ikke til hinder for

1. Vanlig vedlikehold av bygninger, hager, anlegg for kraftforsyning og vannforsyning, avløp, drenering, kommunikasjon, moloanlegget, andre tekniske anlegg og byggverk m.v..
2. Vanlig vedlikehold av gater, veger og stier uten at standarden på veier som er opparbeidet til motorisert ferdsel blir endret.
3. Beiting som ikke er i strid med formålet med fredningen samt oppføring av enkle gjerder i forbindelse med beiting.
4. Styving av trær, rydding av beite og stier som er utsatt for gjengroing.
5. Jordbruksdrift som ikke er i strid med formålet med fredningen på eksisterende dyrket mark, beite og utmark.
6. Tilrettelegging for friluftsliv forutsatt at det ikke innebærer skjemming av eller skade på kulturminner eller kulturmiljøet.
7. Videreføring av eksisterende næringsvirksomhet. Etablering av ny næringsvirksomhet som ikke medfører fysiske inngrep i kulturmiljøet.
8. Forskning og dokumentasjon av dertil godkjente instanser i alle deler av kulturmiljøet og kultur-

minnene.

9. Jakt og fiske etter viltloven, lakse- og innlandsfiskeloven og saltvannsfiskeloven.
10. Motorisert ferdsel i forbindelse med tilsyn og jordbruksdrift dersom dette ikke er egnet til å motvirke formålet med fredningen.
11. Nødvendig fornyelse av busker og trær. Utskifting av beplantning som utgjør en viktig del kulturlandskapet eller kulturmiljøet forutsettes å skje med busker og trær av samme sort.
12. Ombygging av eksisterende våningshus og driftsbygning og eventuelt riving og oppføring av nye i tunene innenfor sone C1. Det er en forutsetning at ombygging og nybygging tilpasses miljøet mht. størrelse, utforming og materialbruk.
13. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, rednings-, politi-, brannvern-, og oppsynsvirksomhet.

Nye tiltak etter punktene 6, 7, 8, 11 og 12 skal varsles forvaltningsmyndigheten i god tid før planlagt iverksetting. Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfelle om tiltaket er søknadspliktig etter § 8.

§ 8 Dispensasjon

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad i særlige tilfelle gi tillatelse til tiltak som ikke medfører vesentlige inngrep i kulturmiljøet jf. kulturminneloven § 20 tredje ledd.

Dispensasjon skal normalt gis for gjennomføring av følgende tiltak:

1. Tilbakeføring av kulturminner eller landskap til en dokumentert tidligere tilstand, istandsetting etter antikvariske retningslinjer av bygninger, anlegg og uterom i kulturmiljøet og andre tiltak som kan forbedre miljøets karakter.
2. Mindre fysiske inngrep som ikke vil endre bygningene, andre enkeltelementer eller offentlige eller private by- og landskapsrom i vesentlig grad.
3. Bygging av tekniske anlegg som antenneanlegg, kabelfester, belysningsarmatur, leskur, o.l. samt nyetablering av lykter og sjømerker.
4. Oppføring av mindre bygninger og anlegg for næringsfiske i D-sonen og for skjøtsel av jordbrukslandskapet i C-sonene
5. Oppføring av nye bolighus på ubebygde tomter i sone B som kan få tilkomst fra eksisterende vegnett.
6. Tiltak som er nødvendige for iverksetting av ny næringsvirksomhet.

DEL 3. FORVALTENDE MYNDIGHET, IVERKSETTING M.M.

§ 9 Myndighet

Forvaltningsmyndigheten etter denne forskriften er lagt til Riksantikvaren eller den Riksantikvaren gir fullmakt.

§ 10 Brudd på bestemmelsene

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer disse bestemmelsene eller medvirker til dette, straffes med bøter eller fengsel som nevnt i kulturminneloven § 27.

§ 11 Endringer av forskriften

Departementet kan vedta mindre vesentlige endringer av forskriften og gi utfyllende bestemmelser om gjennomføring av forskriften.

§ 12 Iverksetting

Denne forskriften trer i kraft straks.